

Norsk investering stoppad

En planerad norsk fiskerianläggning i Västsahara stoppades i elfte timmen 2005. Efter att norska utrikesdepartementet ingripit, hamnade anläggningen i Marocko i stället. Varken exportörer eller importörer kan säga varifrån anläggningens råvaror kommer.

Ett delvis norskfinsierat fiskeriprojekt som var planerat att starta i det Marocko-ockuperade Västsahara stoppades sommaren 2005, innan det kom i gång. Projektet var ett samarbete mellan den lokala fiskoljeproducenten KB Fish och det norska importföretaget GC Rieber. Enligt planerna, som hade kommit långt sommaren 2005, skulle det byggas en anläggning för fiskoljeproduktion i den västahariska staden El Aaiún under marockansk ockupation.

Men efter påtryckningar från det norska utrikesdepartementet beslutade investerarna att placera anläggningen i staden Tan-Tan i södra Marocko, inte långt från gränsen till Västsahara. Det har både export- och importföretagen bekräftat för Norwatch.

– På grund av det negativa rykte som var förknippat med El Aaiún, blev våra planerade investeringar inte aktuella. Utifrån de diskussioner vi hade med den norska ambassaden och utrikesdepartementet förlades projektet till Marocko och inte till Västsahara, säger Harald Wiedswang i det marockanska företaget KB Fish

på telefon från Agadir.

Wiedswang, som har arbetat för marockansk fiskeindustri i Västsahara i årtal, kan inte garantera att produktionen de har i Marocko hämtar sina råvaror från Marocko och inte från Västsahara.

UD ingrep

Under den tidigare regeringen stramades Norges hållning upp betänkligt, när det gäller norskt näringsliv i de ockuperade områdena.

– Jag kommer inte riktigt ihåg hur diskussionen gick. Men de hade en klar uppfattning om att den skulle placeras i Marocko, säger Wiedswang till Norwatch om dialogen med norska myndigheter.

Därmed är detta den andra fiskeriinvesteringen som har dragit sig tillbaka från Västsahara efter att norsk dokumentärfilm i maj 2005 avslöjade den norska industrin i det ockuperade området. Enligt tidningen Fiskaren stoppade den norska båtbyggarfabriken Selfa Arctic sina projekt i Västsahara sommaren 2005. Selfa Arctic hade planerat att bygga småbåtar för marockanska fiskare i området men drog sig ur efter påtryckningar från UD.

Inga garantier om ursprung

Varken exportören Wiedswang eller importören Arne Alnaes i GC Rieber har emellertid ett klart svar på varifrån råvarorna till den nya anläggningen i Tan-Tan kommer. El Aaiún är den viktigaste hamnen i området för att ta emot fisk från de rika fiskeområdena utanför Västsahara. Men mycket av det som landas i El Aaiún transporteras norrut till Marocko för

vidare bearbetning. Det mesta hamnar i Tan-Tan och Agadir. Det är därför stor risk att Tan-Tan-anläggningen använder sig av fiskprodukter från Västsahara. Tan-Tan ligger tjugo mil från den västahariska gränsen.

– Diskuterades det också med UD varifrån råvarorna kommer?

– Ambassaden och UD har förklarat, vad de kan stödja och inte stödja. Men vad jag som privatperson företar mig är ju en annan sak, säger Wiedswang till Norwatch.

Inte heller importören i Norge, GC Rieber, kan säga om råvarorna kommer från Västsahara eller Marocko men understryker att de lägger stor vikt vid att följa UD:s rekommendationer om att inte handla med Västsahara.

Att företagen inte kan garantera varifrån råvarorna kommer, tycker Sidi Omar är dåligt. Omar är motståndsrörelsen Front Polisarios representant i London.

– KB Fish bör garantera att fisken de bearbetar i Marocko inte kommer från Västsahara, säger Omar på telefon till Norwatch.

– Men det är trots allt glädjande att höra att de har valt att lägga sin fabrik i Marocko. Varje fiskerianläggning som vi slipper se etablera sig i Västsahara innebär en handfull färre marockanska bosättare, säger Omar på telefon från England.

**Erik Hagen, Norwatch,
22 december 2006
Nyhetstjänsten Norwatch ges ut
av Framtiden i våre hender**